

Endiliga kom loysnin uppá marknatrætuna

Eftir at bæði føroyskir, danskir og bretskir myndugleikar ein vetrardag seint í 1976 vóru samdir um, hvar makið millum Føroyar og Bretland skuldi ganga, kom tað fram, at bretska og føroysk/danska útrókingin ikki samsvaraði. Av tí at minni enn 400 fjórðingar eru millum Bretland og Føroyar, varð semja gjørd um, at mólinu arbeiðsgongdin skuldi brukast, men bretar roknaðu mólinu út frá nokrum hölmum og steinum. Hetta var byrjanin til eitt stríð, sum ikki fann sína

loysn fyrr enn tvey og tjúgu og eitt hált á seinni LEIF LAADAL

Ta ið lögmaður Anfinn Kallsberg tok við landsins leiðslu fyrri einum ári síðani, segði hann, at eitt av teimum malum, sum stóð ovast á listanum, varð markíð millum Bretland og Føroyar. Lögmaður lovaði, at hann og landsstjórn fóru at arbeiða miovst fram imóti, at ein loysn kundi finnast uppá ta nærur 23 ára gomlu træta, so at bæði londini kundi koma viðari í bæði spurningnum um olju og gass í undirgrundini og oljum teimum ovissum, sum voru í sambandi við fiskivinnuna.

Tví umstríðt óki
At greiða frá smalutum,

hvar ósemjan var størst, og just hvi partarnir ikki kundi finna eina senju, tað er ein stórr bitur at gloypa. Sjátt serfrøingar hava rígt við at greina allar spurningarnar, sum hava verið á borðinum hesi seinastu átta árinu. Kortini ber til at siga, at try óki hava verið meiri umstríð enn onnur. Eitt lítið óki, sum liggur millum Hetland og Føroyar, umleið 200 ferkilometr, eitt 8000 ferkilometr stórt óki millum Skotland og Føroyar og eitt 5000 ferkilometr stórt óki í útsuðri.

Stríðið um tað líta óki móti Hetlandi komst av, at føroyingar og bretar ikki settu passaran í sama stak, ta ið mátt varð úr Føroyum. Stora óki millum Skotland og Føroyar bleiv frá bretska síu mált út frá Suluskerunum og nokrum

hólmum, meðan føroyingar roknaðu frá strandalinjuni og oynni St. Kilda. Stríðið um óki í útsuðri stóð av oseymum í rokfalli.

I hesum degum hoyra vit nogv um hvít ókir og gra ókir. Heilt einfalt, so eru hvít ókir tey ókir, sum hvørki bretar ella føroyingar hava gjørt krav upp, meðan tey gra ókini eru ókir, sum báð partar vilja ógna sær.

Olja og fiskur hvør sitt
Marknaftalan, sum er til fyrstu viðgerð í løgtinginum í dag, visir eina loysn á marknatrætuna, har tilfeingd úr undirgrund og tilfeingd úr sjónum er hvør sitt, so at skilja, at føroyingar fæ lovi at fiska í øllum tí umstríðta 8000 ferkilometr ókinum mill-

um Skotland og Føroyar, meðan bretar eiga rættin til undirgrundina í hesum ókinum.

Hetta kann tykja sum ein vanaligur handil, men lögmaður Anfinn Kallsberg og Martin Heinesen av oljufyrstingini siga báðir, at hendan loysn ikki er so gáin. Eingin veit, um olja kann utvinnast úr hesum ókinum, sum báð partar vilja ógna sær.

Spurningurin um graa óki við Rokkall loysti seg sjálvur. Bretland góttók í 1997 havrættarsattmalan hjá ST frá 1982, og við hesum góðu teir avkall uppá 200 fjórðingar markíð roknaðu við Rokkall. Eitt lítið óki í útsuðri uppá 80 ferkilometr var tey enn klandur um, men hetta er nu fingið upp á plass.

A kortinum yvir før-

oyst-bretska landgrunds- og fiskimarkíð sigga vit eitt rættliga stórt óki, sum er hvítt - altsó hvørki grátt ella strúpt. Hetta nevnt eisini "Hvíta Ókið", og um vit bert hyggja eftir just tí hvíta ókinum, so hava føroyingar fingið 47 % av hesum. Tað skal tey enn emaðr sigast, at bretar ógnaðu sær allan rættin til undirgrundina í tí stóra graa ókinum, sum liggur mitt í hvíta ókinum millum Skotland og Føroyar.

Oljuoki varðveitt
Eitt óki, sum verður ropt 6004 í ein landssynning hjá Føroyum, er sera ahugavert, sambært teimum, sum hava mnt í oljувirksemi. Hetta óki liggur á eini fyrrverandi hvitari leið, har eingin hevur gjørt krav, men bretar eru tey byrjaðir at bora eftir olju

sunnan fyrri mólinu. Vandi var fyrri, at bretar ikki vildu tað føroyingum ein serliga stóran part av kassa 6004. Tí rættliga stórr oljulummar eru uttínnir bretska megin, og fulltínnir bretska megin, og gass føroysku megin eru góð. Avtalan, sum nu skal á føroyska, danska og bretska borðið, sigur tey, at føroyingar hava tryggjað sær alt tað óki í kassa 6004, sum teir kravdu.

Bæði lögmaður og Martin Heinesen siga, at hetta kann koma at hava stóran tyding fyrri eina komandi oljuvinnu við Føroyum, tí altjóða oljufelagið kunnur hendan hátt seta stórar naglir av peningi í leiting og boring uttan at taka alt ov stórar tansir.

Nu verður tósáð so noyv um olju, meðan fiskurin óki fær so noyv óð við á veg-

num. Kaj P. Mortensen frá fiskamálstjórnnum sigur, at marknaftalan við bretar er góð fyrri føroyskan fiskiskap. Serliga gløgur er hann um ta avtalu, sum tað er eydnast at fæa í tí graa ókinum millum Skotland og Føroyar. Avtalan loyvir skipan frá báðum londum (samán við skipan frá ES, undir bretska eftirliti) at fiska í tí 8000 ferkilometr ókinum. Talan verður tey ikki um rovdrikt, tí bæði londini hava lovað at halda tær kvotu-skipanir, sum eru hóskaðar og avtala verður gjørd um í marknaftalan, er eisini lagt afturat, at seta bretar sær undir at vinna olju, gass ella annað úr undirgrundini í fyrrverandi graa ókinum millum Føroyar og Skotland, so skulu teir siga føroyingum frá í góðari tí, so fiskiskapurin kann leggjast um, um hetta er neyðugt.

Studentaskúlalærarar hótta við verkfalli

HF-protokollan verður nervað, um Yrkisfelag Studentaskúla- & HF-lærara og Figgjarmalastýrið. Manakvøldið mista lærararnir heilt nógv, um samráðingarnar slitnuðu, og lærararnir bóðu frá verkfalli 20. mai. Tað kom einki burtur úr fundinum manadagin.

RANDI JACOBSEN

Tað gongur þurra ongan veg í samráðingunum millum Yrkisfelag Studentaskúla- & HF-lærara og Figgjarmalastýrið. Manakvøldið mista lærararnir heilt nógv, um samráðingarnar slitnuðu, og lærararnir bóðu frá verkfalli 20. mai. Tað kom einki burtur úr fundinum manadagin.

Tað var einki at gera, tí Figgjarmalastýrið vildi ikki lata stórr lónarhækkjan enn 6,5 % og vildi ikki byggja seg fyrri kravinum hjá lærarunum, sum vilja hava í sattmalan ella gera eitt protokollat um, at í mesta lagi 24 lærarar skulu vera í hvarjum flokki. Í hesum spurninginum vildi Figgjarmalastýrið ikki fara longur enn til eina leysari orðing í einki kunngerð.

Studentaskúla- og HF-lærararnir hava sambært sattmalanum ikki skýttu til í góðari tíð at báð partar verkfalli. Teir gjørdu tað kortini fyrri at báð partar skulu hava rimiliga tíð at hugsa seg um, sigur Holger Arnbjørg, formaður í felagnum.

Tað verður nokkso álvarsligt fyrri næmingarnar, um allir lærararnir fara í verkfalli 20. mai. Hendan dagin byrjar munnliga provtøkan hjá 2. HF, og hinir næmingarnir skulu eisini til provtøku.

Holger harmast, at ósemjan hjá felagnum við Figgjarmalastýrið skal ganga út yvir næmingarnar.

Vit eru ikki fegin um hetta, men tað er okkara einasti mátt at visa, at ikki ber til at vera okkum fyruttan, sigur Holger.

Hann vonar, at tað slepst undan at fara í verkfall, og at Figgjarmalastýrið fer at lata frætta frá sær, áðrenn komur er út til 20. mai.

Telefon okkara svarar alla tíðina, sigur Holger.

Tað verður nokkso álvarsligt fyrri næmingarnar, um allir lærararnir fara í verkfalli 20. mai. Hendan dagin byrjar munnliga provtøkan hjá 2. HF, og hinir næmingarnir skulu eisini til provtøku.

Holger harmast, at ósemjan hjá felagnum við Figgjarmalastýrið skal ganga út yvir næmingarnar.

Vit eru ikki fegin um hetta, men tað er okkara einasti mátt at visa, at ikki ber til at vera okkum fyruttan, sigur Holger.

Hann vonar, at tað slepst undan at fara í verkfall, og at Figgjarmalastýrið fer at lata frætta frá sær, áðrenn komur er út til 20. mai.

Telefon okkara svarar alla tíðina, sigur Holger.

Fyrsta listaframsýningin í Skopun

Kristi Himmalsferðardag verður fyrsta málningaframsýning av sínum slag í Skopun. Tað eru kvøðskulánemningar hjá Einari Joensen, málameistarara, ið sýna fram í Ungmannafelagshúsinum Samljóð.

Einari Joensen hevur í mong ár verið ein væl lýddur myndlistamaður í Sandoyari.

Hann hevur tey seinastu

mongu árin málað nøgvar myndir, og munnu teir ikki vera so faar, ið hanga yvirsastaðir runt um í landinum.

I allan vetur hava eini taly fólk javnan verið á kvøðskulaskíði hjá Einari, og tey hava í morgin eina málningaframsýning í Ungmannafelagshúsinum.

Ópið verður frá kl. 16 til kl. 20, og høvi verður at keypa sær ein partinum og ein kókubita meðum hugt verður eftir listaverkunum.

Mariasystir heldur mæti kring landið

SNORRI BRENÐ

Hon hevur verið her triggjar ferðir aður, og er nu komin á fjórða sinni. Talan er um norsku Mariasystirina, Jostuanu, sum hesar komandi dagarnar fer at koma í mótum yvirsastaðini kring landið

Fundarveithin við systir Jostuanu byrjar í morgin Kristi Himmalsferðardag verður lagt fyrri við mæti í skulanum í Hvannasundi og friggjadagin í Fráhalds húsinum í Mikladali.

Fyrirdagin og sunnandagin verður hon at hoyra í KFUM&K í Klaksvík, meðan hon tussdagin og mikudagin í næstu viku vitjar avíkavist í Hvalvík og Sarvgi.

Mariasystirarnar eru ein lutherskur evangeliskur felagsskapur innan týsku fólkakirkjuna, og sum varð stovnaður í 1947, og hava í dag virksemi í fleiri londum.

